

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 8P/12/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5615201378
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2015:5615201378.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš v právnej veci starostlivosti o maloletého E. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. C., U. XX, E., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, dieťa otca E. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Ľ. XXX, prechodne bytom H. XXX a matky O. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Ľ. XXX, toho času bytom A. E., Š. XXXXX/XX, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného samosudkyňou JUDr. Janou Haluškovou takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zníženie výživného **z a m i e t a .**

Žiaden z účastníkov **n e m á** **p r á v o** na náhradu trov konania

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným tunajšiemu okresnému súdu 24.02.2015 otec maloletého navrhol zníženie výživného z dôvodu nezamestnanosti a toho, že prišiel z výkonu trestu.

Na pojednávaní 30.04.2015 otec dieťaťa svoj návrh doplnil tak, že sa domáha zníženia výživného na minimálnu zákonnú čiastku od 01.05.2015, pretože po výkone trestu odňatia slobody nemá prácu, nepoberá dávku v hmotnej núdzi, ani podporu v nezamestnanosti. Vo výkone trestu bol pre prečin zanedbania povinnej výživy neplnenej práve vo vzťahu k maloletému E. D.. Býva v rodinnom dome patriacom rodičom jeho družky C. Š.. Majú k dispozícii jednu izbu. Spolu s družkou majú dcéru I. D. vo veku 5 rokov, jeho družka má 6 ročnú dcéru F. Š.. Celá rodina poberá dávku v hmotnej núdzi, ktorá je vrátane rodinných prídavkov asi 240 eur mesačne. V dome bývajú aj rodičia družky a jej brat, všetci poberajú dávku v hmotnej núdzi. On s družkou platia preddavok na elektrinu 117 eur mesačne, ostatné náklady na bývanie hradí svokor. Stravujú sa všetci spolu. Otec maloletého nevlastní žiaden majetok väčšej hodnoty a nemá žiadne úspory. Prvýkrát si na výživné požičal, teraz za neho zaplatila družka. Usiluje si nájsť prácu, má vzdelanie základné. Doteraz pracoval v robotníckych profesiách. Nepamätá si dôvod, pre ktorý prestal pracovať pre spoločnosť Baumax. Mal ísť podnikáť, ale celé to stroskotalo. Podnikať ani nezačal. Naposledy pracoval pred 2,5 rokmi na základe dohody o vykonaní práce za minimálnu mzdu vo firme S. S., J..S..Z... Potom nastúpil do výkonu trestu, kde bol pracovne zaradený a výživné mu zrážali počas 18 mesiacov. Z výkonu trestu bol podmienene prepustený. Na mladšie deti C. I. C. D. má platiť po 60 eur mesačne, čo plní. Dokopy má 4 maloleté deti. Mal by platiť aj úvery z nebankových subjektov v neurčenej výške. V čase posledného rozhodovania o výživnom nemal vyživovaciu povinnosť voči maloletej I. (voči nej vyživovacia povinnosť rozsudkom určená nie je). So synom sa stretol cez Veľkú noc. Mimo výživné mu neprispieva.

Matka vypovedala, že výživné na maloletého E. plní minimálnou určenou sumou. Pracuje na základe dohody o vykonaní práce, napr. za júl 2014, čo preukázala výplatnou páskou vystavenou H. O., J..S..Z..,

T. T., za odpracovaných 23 dní a 46 hodín dostala v čistom 129,24 eur. Dávka v hmotnej núdzi jej bola odňatá pred asi 5 mesiacmi, pretože tento príjem ju prevyšuje. Býva v prenajatom dvojizbovom byte s priateľom, za bývanie platia 200 eur mesačne, majú k dispozícii jednu izbu. Priateľ je evidovaný na úrade práce, privyrába si po stavbách. Okrem maloletého E. má matka vyživovaciu povinnosť k maloletému S. T. vo veku 17 rokov, ktorý od septembra nastúpi na strednú školu v Žiline. Majetok väčšej hodnoty matka nevlastní žiaden. Má veľa dlhov, je voči nej vedených momentálne 13 exekúcií. Ešte jej ostáva doplatiť 7.350 eur, čo je suma vrátane trov exekúcie. Okrem toho má doplatiť 870 eur úradu práce z titulu dlhu na výživnom. Svoj dlh na výživnom voči Detskému domovu E. spláca po 20 eur mesačne.

Kolízny opatrovník maloletého dieťaťa písomným podaním z 15.04.2015 uviedol, že zníženie výživného nie je v záujme maloletého dieťaťa, pretože v súvislosti s jeho vekom, plnením školskej dochádzky a záujmovými činnosťami rastú jeho potreby. Otec dlhodobo s dieťaťom neudržiava kontakt a neplní si vyživovaciu povinnosť pravidelne. Rovnako na pojednávaní konanom 30.04.2015 kolízny opatrovník poukázal nato, že zníženie výživného nie je v záujme maloletého dieťaťa, u ktorého došlo k nárastu jeho potrieb.

Detský domov E. elektronickým podaním zo dňa 23.04.2015 uviedol, že maloletý E. D. je momentálne so svojim otcom v telefonickom kontakte. Od 02.04.2015 do 08.04.2015 bol E. aj so svojim bratom S. na pobyte u starej matky p. R. G.Z., kedy sa stretol aj s otcom. K 31.03.2015 mal otec na výživnom dlh 7.643,94 eur, v marci 2015 zaslal na účet detského domova 100 eur. Keďže nemá vedomosť o tom, či je otec zamestnaný a má pravidelný príjem, navrhol zníženie výživného na zákonnú minimálnu čiastku.

Z rozsudku tunajšieho okresného súdu č. k. 3P/262/2008-102 zo dňa 08.06.2009 je preukázané, že nad maloletým E. D., nar. XX.XX.XXXX bola nariadená ústavná starostlivosť, na výkon ktorej bol umiestnený do Detského domova so sídlom v E., U. XX. Matka bola zaviazaná platiť na jeho výživu sumou 30 % životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa, otec čiastkou 3.000 Sk mesačne od 12.09.2008 do 31.12.2008 a čiastkou 100 eur mesačne od 01.01.2009, obidvaja na účet Detského domova v E.. Obidvaja rodičia boli zaviazaní zaplatiť dlh na výživnom jednorazovo. Rozsudok sa stal právoplatným 21.07.2009. Z jeho dôvodov vyplýva, že pri určení výživného mal súd preukázané, že matka dieťaťa je dlhodobo nezamestnaná, má zdravotné problémy, je poberateľkou dávky v hmotnej núdzi, má dve vyživovacie povinnosti k maloletým deťom. Otec podľa vlastných tvrdení dosiahol zárobok 20.000 až 25.000 Sk (663,88 až 829,85 eur), z ktorého neplní základné odvodové ani daňové povinnosti. Mal tri vyživovacie povinnosti k maloletým deťom. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš bola matka poberateľkou dávky a príspevkov v hmotnej núdzi od 01.11.2006, naposledy vo výške 1.760 Sk mesačne. Ani jeden rodič nevlastnil majetok väčšej hodnoty. Matka žila v spoločnej domácnosti so svojim priateľom, otec so svojou priateľkou.

Zo spisu tunajšieho okresného súdu sp. zn. 7P/12/2015 je preukázané, že rozsudkom č. k. 7P/12/2015-19 z 27.03.2015 bol zamietnutý návrh otca na zníženie výživného na mal. deti C. D., nar. XX.XX.XXXX a C. D., nar. XX.XX.XXXX z rodičov E. D. a T. G.. Otec sa domáhal zníženia výživného na minimálnu čiastku z dôvodu návratu z výkonu trestu odňatia slobody 18.02.2015, lebo nemá finančné prostriedky na úhradu vyššieho výživného. V minulosti bol otec zaviazaný rozsudkom tunajšieho okresného súdu č. k. 4P/401/2010-35 z 21.12.2010 platením výživného na mal. C. čiastkou 60 eur mesačne a rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš z 28.09.2011, č. k. 7P/16/2011-24 na mal. C. sumou 60 eur mesačne. Maloletý C. je žiakom druhej triedy ZŠ, maloletá C. od septembra 2015 v dôsledku odkladu začne navštevovať povinnú školskú dochádzku.

Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, pracovisko Liptovský Hrádok z 15.04.2015 súd zistil, že otec maloletého je v hmotnej núdzi ako spoločne posudzovaná osoba s družkou C. Š., ich dcérou I. D. a dcérou družky F. Š. s výškou dávky v hmotnej núdzi 214,10 eur od 01.03.2015. Otec je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie od 18.02.2015 bez nároku na dávku v nezamestnanosti.

Z potvrdenia o poberaní dávky v hmotnej núdzi C. Š. (družka otca dieťaťa, s ktorou je spoluposudzovaný) Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš z 15.04.2015 súd zistil, že výška dávky za január a február 2015 bola po 178,40 eur, v marci 2015 214,10 eur.

Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš zo 16.04.2015 súd zistil, že matka maloletého je vedená ako uchádzačka o zamestnanie od 21.03.2014 doposiaľ, dôvod skončenia

jej posledného pracovného pomeru známy nie je. Od 01.10.2013 doposiaľ je zároveň zamestnaná na základe dohody o pracovnej činnosti u zamestnávateľa H. O., J..S..Z., T. T.. V súčasnom období menovaná nie je poberateľkou pomoci v hmotnej núdzi ani žiadnej inej dávky vyplácanej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Podľa § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len Obč. súd. por.) žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

Postupujúc podľa označenej právnej úpravy súd návrh otca zamietol. Riadne plnenie vyživovacej povinnosti predpokladá istú dávku zodpovednosti najmä vo vzťahu k maloletým deťom. Otec bol vo výkone trestu práve pre neplnenie vyživovacej povinnosti voči maloletému E. D.. Táto okolnosť sama o sebe nepredstavuje podstatnú zmenu pomerov na strane otca detí, pre ktorú by nemohla byť vyživovacia povinnosť plnená. Otec nepreukázal ani netvrdil objektívny dôvod, pre ktorý by nemohol pracovať. Otec detí je zdravý, nestará sa dlhodobo o zdravotne postihnuté dieťa, alebo iného blízkeho člena spoločnej domácnosti. To, že disponuje len základným vzdelaním, a že v regióne Liptova je ťažké nájsť prácu, nie je dostatočným pre zníženie vyživovacej povinnosti. Výkonom trestu sa otec pripravil o možnosť zabezpečiť si vyšší príjem na základe riadneho pracovného pomeru alebo dohody o vykonaní práce. Výkon trestu odňatia slobody nemožno vyhodnotiť na ťarchu maloletého dieťaťa. Takýmto dôvodom nie je ani snaha otca detí vyhnúť sa kriminalizácii. V možnostiach a schopnostiach otca ako výživou povinnej osoby je zabezpečiť si príjem postačujúci nielen na úhradu svojich nákladov, ale aj na úhradu nákladu svojich maloletých detí. Otec si neplní rodičovské povinnosti voči maloletému E. iným spôsobom, neprispieva mu nad rámec výživného. Nemožno vyhodnotiť v neprospech dieťaťa skutočnosť, že otec sa nesnaží zabezpečiť si príjem vlastnou prácou, aj zmenou bydliska, alebo hľadaním práce v regiónoch, kde pôsobia veľkí zamestnávateľia. V čase posledného rozhodovania o výživnom otec podľa vlastného tvrdenia dosahoval príjem 663,88 až 829,85 eur, pokiaľ je v súčasnosti evidovaný po návrate z výkonu trestu ako nezamestnaný uchádzač o zamestnanie, tento stav sa pričínil sám. V čase posledného rozhodovania o výživnom matka mala príjem 1.760 Sk, teda 58,42 eur, v súčasnosti

má príjem 129,24 eur. Rovnako ako v čase posledného rozhodovania má dve vyživovacie povinnosti. Otcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť voči mal. I. D., s ktorou žije v spoločnej domácnosti a aj osobnou starostlivosťou vyvažuje plnenie vyživovacej povinnosti. Od posledného rozhodovania o výživnom na mal. E. uplynula doba päť a pol roka. Maloletý bude mať 14 rokov a jeho náklady na výživu sú vychádzajú z priemernej populácie rovnaké ako náklady na výživu dospelého človeka. Výživné slúži nielen na uspokojovanie nákladov na jedlo a bývanie, ale na ošatenie, obutie, uspokojovanie školských, kultúrnych, športových potrieb. Ani skutočnosť, že otcovi pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť nemožno vyhodnotiť v neprospech mal. E.. Naopak, otec si bol vedomý existencie dovtedajších vyživovacích povinností, ich výšky aj svojich možností, napriek tomu sa rozhodol znova stať sa otcom. Súd prihliadal aj na to, že výživné na dve mladšie deti C. I. C. D., ktoré sú vo veku necelých 9 a 7 rokov, je určené sumou po 60 eur mesačne. Platenie výživného na 14 ročného E. D. čiastkou 100 eur je potom plne dôvodné a primerané. Je potrebné si uvedomiť, že od posledného rozhodnutia o jeho výživnom, právoplatnom v júli 2009, došlo k vzrastu nákladov na živobytie už len v dôsledku ekonomického vývoja spoločnosti. Otec je povinný využiť všetky možnosti za účelom získania zamestnania, a to aj prácou mimo miesta svojho bydliska tak, ako to robí aj mnoho iných rodičov, za účelom vyživovacej povinnosti, o prioritě ktorej nemožno pochybovať.

Detský domov, v ktorom je maloletý umiestnený, navrhol podanému návrhu vyhovieť. Urobil tak vychádzajúc z toho, že nemá vedomosť, či je otec zamestnaný a má pravidelný príjem. Otec nie je zamestnaný a nemá pravidelný príjem, čo však nepredstavuje jeho neschopnosť plniť si vyživovaciu povinnosť v doteraz určenej výške.

O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa § 146 ods. 1 písm. a/ Obč. súd. por., keďže ide o konanie, ktoré je možné začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného okresného súdu na Krajský súd v Žiline v troch písomných vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 Obč. súd. por. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 Obč. súd. por. odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.